

prima instanță: N. Costin
instanța de apel: D. Manole, N. Traciuc, E. Fistican

dosar nr. 2rac-114/14

DECIZIE

26 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele, judecătorul : Svetlana Filincova

Judecătorii: Galina Strtaulat, Elena Covalenco, Dumitru Mardari, Iurie Bejenaru

examinând recursurile declarate de Societatea cu Răspundere Limitată „Ariana”, Societatea Comercială „Infarmix” Societate cu Răspundere Limitată și Societatea comercială „Stil-S” societate pe acțiuni,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Ariana” Societatea Comercială „Infarmix” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății pe Acțiuni „Stil-S” și Ipatii Serghei cu privire la declararea nulității actului juridic și încasarea sumei,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2013, prin care au fost admise apelurile declarate de Ipatii Serghei și Societatea pe Acțiuni „Stil-S” , casată în parte hotărârea Judecătoriei Grigoriopol din 22 martie 2013 și emisă o hotărâre nouă de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a ț ă

La data de 15 noiembrie 2011 SRL „Ariana” și SC „Infarmix” SRL au depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Stil-S” și Ipatii Serghei cu privire la declararea nulității actului juridic și încasarea sumei.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat, că la data de 12 aprilie 2006 au încheiat cu SA „Stil-S” un contract de colaborare, obiectul căruia constituia colaborarea reciprocă avantajoasă a părților orientate spre construcția obiectului de alimentație publică a unei terase de vară pe terenul de pământ cu suprafața de 0,0054 ha situate pe str. Ion Creangă nr. 72, mun. Chișinău.

Mai indică, că în conformitate cu pct. 4 al contractului dat, SRL „Ariana” și SC „Infarmix” , cu capitalul său, i-au parte la construcția obiectului de alimentație publică veranda de vară. În timpul desfășurării lucrărilor SRL „Ariana” și SC „Infarmix” au oferit servicii în sumă de 232 000 lei.

De asemenea, reclamanții au mai indicat că între părți au fost semnate acte de îndeplinire a lucrărilor în sumă totală de 232 000 lei. În luna septembrie au aflat că SA „Stil-S” a vândut terenul de pământ și construcția nefinalizată cu gradul de

finalizare 8%, situat în mun. Chișinău, str. Ion Creangă nr. 72, lui Ipatii Serghei. Contractul de vânzare-cumpărare a imobilului a fost întocmit la 04 martie 2010.

Totodată, SRL „Ariana” și SC „Infarmix” menționează, că pîrîta nu și-a onorat obligațiunile contractuale pe deplin conform contractului de colaborare.

Reclamanții indică, că în luna noiembrie 2011 au înaintat SA „Stil-S” o somație prin care au solicitat achitarea sumei de 232 000 lei pentru îndeplinirea lucrărilor, primind doar 10 000 lei din suma indicată.

În prezent SA „Stil-S” se eschivează de la executarea benevolă a obligațiunilor sale conform contractului nominalizat.

Solicită reclamanții încasarea din contul SA „Stil-S” în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 232 000 lei, încasarea taxei de stat și cheltuielile ce țin de acordarea asistenței juridice.

La data de 06 februarie 2013, reclamanții au înaintat în instanță o cerere suplimentară, solicitînd declararea nulă a contractului de vânzare-cumpărare a imobilului înregistrat sub nr. 3744 din 04 martie 2010, încheiat între SA „Stil-S” și Ipatii Serghei, înregistrat la OCT mun. Chișinău la 05 martie 2010 cu nr. cadastral 0100514033. Consideră că, contractul enunțat este vădit ilegal, ca fiind încheiat în contradicție cu legislația civilă în vigoare.

Prin hotărîrea Judecătoreiei Grigoriopol din 22 martie 2013 acțiunea a fost admisă integral. A fost declarat nul contractul de vânzare-cumpărare nr. 3744 din 04 martie 2010 încheiat între SA „Stil-S” și Ipatii Serghei, cu aducerea părților la poziția inițială, cu restituirea către SA „Stil-S” a terenului cu nr. cadastral 0100313021 cu construcția comercială nefinisată nr. cadastral 0100514033 amplasat în mun. Chișinău, str. I. Creangă 72, cu încasarea de la SA „Stil-S” în beneficiul SRL „Ariana” și SC „Infarmix” a sumei de 232 000 lei. S-a încasat de la SA „Stil-S” în beneficiul SRL „Ariana” cheltuieli de judecată cu titlu de taxă de stat în sumă de 6960 lei.

Prin deciziei Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2013 au fost admise apelurile declarate de Ipatii Serghei și SA „Stil-S”, casată hotărîrea primei instanțe în partea declarării nulității contractului de vânzare-cumpărare din 04 martie 2010, cu emiterea în această parte a unei noi hotărîri de respingere a acțiunii, în rest hotărîrea primei instanțe a fost menținută.

La 17 decembrie 2013 SC „Stil-S” SA a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și hotărîrii primei instanțe, solicitînd casarea parțială a acestora în partea încasării sumei de 232 000 lei și a taxei de stat în sumă de 6960 lei cu pronunțarea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii în această parte. Totodată a solicitat și restituirea taxei de stat în mărime de 8480 lei și cheltuielile de asistență juridică.

În motivarea recursului a indicat că suma solicitată de SRL „Ariana” și SC „Infarmix” SRL în mărime de 232 000 lei pentru executarea lucrărilor de construcție

la un obiectiv cu gradul finalizare de 8% este alogic, deoarece conform autorizației de construcție este indicat costul de 147 000 lei pentru 100% de finalizare.

Totodată, conform recipisei din 07 noiembrie 2011 directorul SRL „Ariana” a primit suma de 955 dolari SUA conform lucrărilor efectuate în baza contractului de colaborare, care nu a mai fost realizat. Suma dată, în ideea recurentului, constituie 8% din gradul finalizare, reieșind din suma indicată în autorizația de construcție.

Cu atât mai mult, SRL „Ariana” și SC „Infarmix” SRL nu au avut împuternicirile proprietarului bunului – Primăria mun. Chișinău sau arendatorului – SC „Stil-S” SA să efectueze careva lucrări fără acordul acestora. Acordul de colaborare prevede doar angajamentul părților de a colabora la finanțarea lucrărilor, dar nu și a face lucrări.

La 24 decembrie 2013 SRL „Ariana” și SC „Infarmix” SRL au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel în partea respingerii acțiunii privind anularea contractului de vânzare-cumpărare și menținerea hotărârii primei instanțe în această parte.

În motivarea recursului a invocat că concluziile instanțelor de judecată sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, iar normele de drept material au fost interpretate eronat.

Menționează că la dosar sunt anexate probe care confirmă că manifestarea de voință a SA „Stil-S” de a vinde lui Ipati Serghei imobilul enunțat este falsă și are ca scop inducerea în eroare a altor persoane. În acest sens SRL „Ariana” și SC „Infarmix” au fost duse în eroare. În asemenea circumstanțe, neexecutarea contractului de colaborare, constituie temei de nulitate a contractului de vânzare-cumpărare din 04 martie 2010.

La 03 februarie 2014 SC „Stil-S” a depus prin intermediul cancelariei o referință în care a invocat dezacordul cu recursul declarat de SRL „Ariana” și SC „Infarmix” SRL, solicitând respingerea acestuia, cu admiterea propriului recurs.

La 17 martie 2014 SRL „Ariana” a depus prin intermediul cancelariei o referință în care a invocat dezacordul cu recursul declarat de SC „Stil-S” SA, solicitând respingerea acestuia, cu admiterea propriului recurs.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul declarat de SRL „Ariana” și SC „Infarmix” SRL și de a admite recursul declarat de SC „Stil-S” SA, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea încasării sumei de 232 000 lei și emiterea în această parte a unei noi hotărâri de respingere în această parte acțiunea, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În speța supusă analizei, se constată că la data de 12 aprilie 2006, reclamantii „Ariana” SRL și SC „Infarmix” SRL au încheiat cu SA „Stil-S” un contract de colaborare. Obiect al contractului îl constituia colaborarea reciprocă avantajoasă a părților orientată spre construcția obiectului de alimentație publică a unei terase de vară pe terenul de pământ cu suprafața de 0,0054 ha situate pe str. Ion Creangă nr. 72, mun. Chișinău (vol. I. f.d. 4). În conformitate cu pct. 4 al contractului menționat, „Ariana” SRL și SC „Infarmix” SRL cu capitalul lor luau parte la finanțarea construcției – obiectului de alimentație publică veranda de vară.

Conform pretențiilor invocate în cererea de chemare în judecată, „Ariana” SRL și SC „Infarmix” SRL au solicitat încasarea cheltuielilor pentru îndeplinirea lucrărilor de construcție în mărime de 232 000 lei.

Atât prima instanță cât și instanța de apel la acest capăt de cerere, în vedere admiterii pretenției invocate, au arătat că „Ariana” SRL și SC „Infarmix” SRL au oferit servicii în sumă de 232 000 lei. S-a indicat că între părți au fost semnate acte de îndeplinire a lucrărilor în sumă totală de 232 000 lei, ceea ce se confirmă prin contractul de antrepriză (vol. I, f.d. 30-31), devizul de cheltuieli (vol. I, f.d. 32-33) și facturile fiscale (vol. I, f.d. 149-159).

Instanța de recurs reține că concluziile instanței de apel și a primei instanțe referitor la încasarea costurilor lucrărilor de construcție în mărime de 232 000 lei, este neîntemeiată, nefiind probată prin careva acte veridice, utile și concludente.

Astfel, instanța de apel a constatat că, conform copiei contractului, fără număr și dată, anexat la materialele cauzei (f.d. 30-31) reiese că între „SALVAmont-CFC” SRL și SC „Infarmix” SRL a fost încheiat un contract de antrepriză. Conform obiectului contractului, „SALVAmont-CFC” SRL s-a obligat să efectueze lucrări de construcție a obiectului „Obiect de alimentație publică cu terase de vară” în mun. Chișinău str. I. Creangă 72, la prețul total de 35 000 Euro (f.d. 30-31).

Conform actului de primire-predare ca anexă al contractului nr. 18/7 din 18.07.2006 „SALVAmont-CFC” SRL a predat lucrul efectuat, iar SC „Infarmix” SRL a primit lucru îndeplinit (Строительная площадка) din mun. Chișinău str. I. Creangă 72, iar conform actului nr. 1 din 31.07.2006 (f.d. 29), SC „Infarmix” a primit lucrări în sumă de 57678,1 lei.

La caz, Colegiul civil constată că, conform pct. 5 al contractului de colaborare din 12 aprilie 2006, toate lucrările de construcție și montare se efectuează sub supravegherea SRL „Ariana”, pe când din copia contractului de antrepriză, anexat la cauza civilă (fără dată și număr), contractul este încheiat între SC „Infarmix” SRL și „SALVAmont-C.F.C.” SRL, fără a avea împuterniciri de la SC „Stil-S” SA și SRL „Ariana”.

Mai mult, instanța de recurs menționează că, actele de primire-predare ca anexă al contractului nr. 18/7 din 18.07.2006 nu pot fi luate ca probă pentru admiterea pretenției de încasare a sumei de 232 000 lei, pe motiv, că la materialele

cauzei lipsește un careva contract de antrepriză cu nr. 18/7 din 18.07.2006 la care fac trimitere atât reclamantii cât și instanțele judecătorești, precum și faptul că actul de predare-primire (f.d. 34) este întocmit fără indicarea datei acestuia. Cu atât mai mult, conform acestui act de primire-predare, SC „Infarmix” SRL a primit numai lucrările de construcție a terenului (Строительная площадка) și nu lucrări în sumă de 232 000 lei.

Totodată, este de menționat că devizul de cheltuieli întocmit de „SALVAmont-CFC” SRL (f.d. 32-33) pus la baza hotărîrilor judecătorești este întocmit fără coordonarea cu SC „Stil-S” SA și „Ariana” SRL. În afară de aceasta, acest deviz de cheltuieli confirmă numai faptul cheltuielilor necesare pentru construcția obiectului, dar nu și faptul că reclamantii („Ariana” SRL și SC „Infarmix” SRL) au suportat astfel de cheltuieli la construcția obiectului litigios.

Prin urmare, din copia devizului de cheltuieli prezentat de „Ariana” SRL și SC „Infarmix” SRL, nu rezultă că devizul a fost coordonat și semnat de reprezentantul SC „Stil-S” SA, nu au fost recepționate lucrările presupuse, astfel actul în cauză nu poate sta la baza unei hotărîri de admitere a pretențiilor invocate de „Ariana” SRL și SC „Infarmix” SRL, fiind prezentate cu derogare de la prevederile art. 122, 130, 138-139 CPC.

Atît prima instanță cât și instanța de apel, au pus la baza hotărîrilor facturile fiscale din 28.07.2006 (f.d. 149-159, vol. I), din cuprinsul cărora reiese că SC „Infarmix” SRL a procurat de la SA „Inconarm” blocuri pentru pereții subsolului (FS-4-8). La caz, instanța de recurs consideră că aceste înscrisuri nu pot fi considerate drept probă, deoarece acestea sunt semnate unilateral doar de furnizor SA „Inconarm”, fără semnătura și ștampila cumpărătorului SC „Infarmix” SRL, nefiind arătată destinația acestora, în temeiul cărui contract au fost procurate.

Totodată, este de menționat că conform facturilor fiscale în cauză, se prezumă că au fost procurate 43 de blocuri pentru pereții subsolului, însă conform Actului nr. 1 din 31.07.2006, de executare a lucrărilor „Obiect de alimentare publică cu terasă de vară” din str. I. Creangă 72, mun. Chișinău (f.d. 29, vol. I), s-au folosit doar 30 de blocuri pentru pereții subsolului, prin ce se constată că nu corespund materialele folosite la subsolul str. I. Creangă 72, mun. Chișinău cu facturile fiscale anexate la materialele cauzei.

Mai mult ca atât, faptul că lipsește data în actul de predare-primire a obiectului din str. I. Creangă, 72, mun. Chișinău, face imposibilă determinarea dacă aceste blocuri indicate în facturile fiscale au fost destinate pentru obiectul în cauză. Or, la materialele cauzei mai persistă contrate de antrepriză încheiate între SC „Infarmix” SRL și SRL „AVERAXOM” (f.d. 20-24), avînd obiecte de construcție și pe alte adrese, precum obiectele din str. Codru, 72, str. Dimo 12, str. Hristo Botev, mun. Chișinău, confirmate prin actul de predare-primire a lucrărilor din 13.07.2006 (f.d. 25).

De asemenea urmează de menționat că conform recipisei eliberată de directorul SRL „Ariana”, acesta din urmă a primit de la SC „Stil-S” SRL suma de 955 dolari SUA pentru cheltuielile suportate la construcția obiectului „Obiect de alimentație publică cu terase de vară” din str. I. Creangă 72, mun. Chișinău conform contractului de colaborare din 12 iunie 2006 și careva obiecții nu a înaintat față de SC „Stil-S” SA (f.d. 129).

Astfel, la emiterea hotărârii de admitere a pretenții privind încasarea sumei cu titlu de cheltuieli pentru îndeplinirea lucrărilor de construcție în mărime de 232 000 lei, prima instanță și instanța de apel au interpretat în mod eronat legea, eroare care urmează a fi corectată de instanța de recurs în temeiurile și motivele invocate mai sus, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii pe acest capăt.

În ce privește recursul declarat de „Ariana” SRL și SC „Infarmix” SRL cu privire la anularea contractului de vânzare-cumpărare încheiat între SC „Stil-S” și Ipatii Serghei, cu menținerea în acest sens a hotărârii primei instanțe, este neîntemeiat și urmează a fi respins din considerentele ce urmează.

Instanța de recurs reține că la data de 04.03.2010, în baza contractului de vânzare-cumpărare a imobilului, „Stil-S” S.A. a vândut terenul de pământ și construcția nefinalizată cu gradul de finalizare 8%, situat în mun. Chișinău, str. Ion Creangă nr. 72, lui Ipatii Serghei (vol. II, f.d.5-6).

Analizând hotărârile judecătorești în partea contestării contractului de vânzare-cumpărare încheiat între SC „Stil-S” SRL și Ipatii Serghei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră că instanța de apel în partea respingerii cerinței de anulare a contractului de vânzare-cumpărare, a determinat toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii, a apreciat probele prezentate de părți în corespundere cu prevederile art. 130 din Codul de procedură civilă, multiaspectual, complet, în ansamblul și interconexiunea lor, corect a aplicat normele de drept material, și întemeiat a ajuns la concluzia de respingere a acțiunii înaintate de SRL „Ariana” și SC „Infarmix” SRL în această parte.

În conformitate cu art.121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

În conformitate cu art.122 alin. (1) Codul de procedură civilă, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

Conform art. 118 din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe carele invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Prin urmare, conform art. 220 alin. (1) Cod civil, actul juridic sau clauza care contravine normelor imperative sînt nule dacă legea nu prevede altfel. Potrivit art. 221 alin. (1) Cod civil, actul juridic încheiat fără inten ia de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este nul.

La caz este de menționat faptul că la dosar lipsesc probe care ar confirma că manifestarea de voin a a SA „Stil-S” de a vinde lui Ipatii Serghei imobilul enun at este falsă  i are ca scop inducerea în eroare a altor persoane.  n acest sens, instanța de apel corect a menționat că, SA „Stil-S” cu adevărat a înstrăinat bunul respectiv  i acest bun în prezent se află în administra ia lui Ipatii Serghei, iar acesta la r ndul său a transmis Societ ii pe acțiuni „Stil-S” suma de bani respectivă. Prin urmare, aceste acțiuni caracterizează valabilitatea contractului de vânzare-cumpărare. Astfel, condi iile încheierii contractului de vânzare-cumpărare  i ac iunile contractan ilor nu contravine legilor imperative, ordinii publice sau bunelor moravuri. Plus la aceasta, contractul enun at nicidecum nu poate fi considerat nul, deoarece nu cade sub inciden a normelor ce prevăd nulitatea actului juridic.

Totodată, neexecutarea clauzelor contractului de colaborare, încheiat între SRL „Ariana”, SC „Infarmix” SRL  i SA „Stil-S” SA la 12 aprilie 2006, nu este imputabilă SA „Stil-S” deoarece conform dispozi iei Primarului mun. Chișinău nr. 1017-d din 17.08.2006, s-a dispus încetarea lucrărilor de construcție, demolarea gardului  i funda iei din blocuri de beton, acoperirea groapei de funda ie  i evacuarea materialelor de construcție.

 n asemenea circumstanțe, neexecutarea contractului de colaborare nu poate constitui temei de nulitate a contractului de vânzare-cumpărare încheiat la 04.03.2010 între SA „Stil-S” S.A.  i Ipatii Serghei.

Mai mult ca at t, la momentul încheierii contractului de colaborare enun at, SA „Stil-S” nu era proprietar  a terenului, acesta fiindu-i atribuit în arendă. Conform prevederilor art. 320 alin. (2) Cod civil, dreptul de proprietate se poate dob ndi, în condi iile legii, prin ocupa iune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune, precum  i prin hot r re judecătorească atunci c nd aceasta este translativă de proprietate. Astfel SA „Stil-S” a dob ndit dreptul de proprietate asupra terenului aflat în litigiu la 08.12.2009 (vol. I, f.d. 117)  i prin urmare a realizat dreptul de dispozi ie asupra bunului imobil.

 n consecin a, raport nd prevederile legale enun ate mai sus, se impune concluzia de respingere a recursului declarat de SRL „Ariana”  i SC „Infarmix” SRL ca neîntemeiat.

Totodată în conformitate cu art. 94 alin. (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească p r ii care a avut c stig de cauză toate cheltuielile de judecată. Dacă ac iunea reclamantului a fost admisă par ial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată propor ional p r ii admise din preten ii, iar p r itului - propor ional p r ii respinse din preten iile reclamantului.

Din actele cauzei rezultă că SA „Stil-S”, la depunerea cererii de apel și a cererii de recurs, a achitat taxa de stat în mărime de 5000 lei și respectiv 3480 lei, sume ce urmează a fi încasate în beneficiul recurentului-pîrît SA „Stil-S” din contul recurenților-intimați SRL „Ariana” și SC „Infarmix” SRL în mod solidar.

În conformitate cu art. 444, art. 445 alin.(1) lit. a), b) CPC, art.445 alin.(3), Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Ariana” și Societatea Comercială „Infarmix” Societate cu Răspundere Limitată.

Se admite recursul declarat de către Societatea comercială „Stil-S” societate pe acțiuni.

Se casează parțial decizia Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2013 și hotărîrea Judecătoriai Grigoriopol din 22 martie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Ariana” și Societatea Comercială „Infarmix” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății pe Acțiuni „Stil-S” și Ipatii Serghei cu privire la declararea nulității actului juridic și încasarea sumei, în partea încasării sumei în mărime de 232 000 lei și se emite o nouă hotărîre în această parte prin care:

Se respinge ca neîntemeiată, cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Ariana” , Societatea Comercială „Infarmix” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății pe Acțiuni „Stil-S” și Ipatii Serghei în partea încasării sumei în mărime de 232 000 lei.

În rest, decizia Curții de Apel Chișinău din 29 octombrie 2013 se menține.

Se încasează, în mod solidar, de la Societatea cu Răspundere Limitată „Ariana” și Societatea Comercială „Infarmix” Societate cu Răspundere Limitată în beneficiul Societății pe Acțiuni „Stil-S” suma de 8480 (opt mii patru sute optzeci) lei cu titlu de taxă de stat.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Elena Covalenco

Dumitru Mardari

Iurie Bejenaru